

Monumentnummer*: 512162

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 april 1999
Kadaster deel/nr 82714/97

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Purmerend	Purmerend	Noord-Holland

<i>Locatienaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Purmerend	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Purmerend	C			2693

*Omschrijving***

Inleiding

Voormalige KAASWAAG in neo-renaissancistische vormgeving gebouwd in 1882-1883 door stadsarchitect P. Mager op de plaats van een eerdere kaas- en boterwaag, en (voor 1742) van de stads-boterwaag. Het huidige gebouw ligt enige meters teruggeschoven ten opzichte van de oorspronkelijke waag, zoals ook het naastgelegen stadhuis ten opzichte van diens voorganger. Het centrale stadsplein en wegenkruis, Kaasmarkt genoemd naar de belangrijkste functie, werd daarmee ruimer. In 1884 werd op de verdieping de tekenschool gevestigd en aan de zuidzijde van het gebouw de stoombrandspuit. Het torenuurwerk uit 1883 (door Ed. Korfhage, te Buer Dtsl.) werd in 1913 op het nieuwgebouwde stadhuis geplaatst.

Omschrijving

De voormalige kaaswaag is gebouwd op rechthoekige plattegrond en bestaat uit twee bouwlagen en kapverdieping met de nok evenwijdig aan de rooilijn.

De voorgevel (west) heeft zes traveeën. De benedenzone is bekleed met hardsteenplaten met rustica-indeling. De drie brede vensteropeningen met de sluitstenen 'Anno' '1883' en een weegschaal, waren oorspronkelijk de deuropeningen van de waag. De verdieping werd uitgevoerd met metselwerk in kruisverband van rode machinale baksteen met rond en tussen de vensters decoratie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van (profiel)banden in gele machinale baksteen. De decoratieve boognissen boven de vensters en de kruisvensterindeling zijn uitgevoerd in natuursteen. De linker hoektravee werd verbijzonderd met een inzwenkende geveltop, rond venster en houten frontonbekroning. De middelste van de vijf andere traveeën heeft op de verdieping iets uitspringend metselwerk onder de klokkestoel.

De linkerzijgevel (noord) is een blinde vanwege een eerdere belending. De rechterzijgevel (zuid) van één travee heeft twee natuursteeninscripties boven de openingen (voormalige deuropeningen): 'brandspuit' en 'teekenschool', een verdiepingsvenster en wordt bekroond door een geveltop als links aan de voorgevel.

De achtergevel (oost) is gewijzigd; de vensteropeningen werden dichtgemetseld.

Rondom loopt een houten goot met geprofileerde lijst.

De nok van het zadeldak knikt op het noorden om naar de geveltop en is gedekt met geglazuurde Friese golfpannen. Boven de middeningang bevindt zich een houten klokkestoel met in de onderbouw het stadswapen van Purmerend.

Waardering

De voormalige kaaswaag is van algemeen belang uit architectuurhistorisch oogpunt als typologisch goed voorbeeld van een 19de-eeuws waaggebouw. Verder is het gebouw van ensemblewaarde vanwege de stedenbouwkundige plaatsing en de neo-rennaissance vormgeving. Cultuur- en sociaalhistorisch is de waag van waarde vanwege de voorname, eeuwenoude functie voor de stad en het omliggende gebied.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Handel en kantoor

Functie

Waaggebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument